

prirajati roditeljske sestanke. V to svrhu so se porazdelile primerne teme posameznim članom.*

7. Sprejeli so se soglasno sledeči odborovi predlogi:

a) Okrajni šolski svet se prosi, naj v smislu izvršilne naredbi k § 120 stal. šol. in učn. reda kraj. šol. svetom priporoča razširjanje stik doma s šolo pospešujočega lista „Domače ognjišče“ na ta način, da naj plačuje vsak kr. š. svet nekaj iztisov tega lista ubožnim rodovinom,

b) ker dosedanja udnina 3-50 K ne zadostuje za različne društvene izdatke, knjižnico, potnine ter prispevke za „Zavezo“, „Zvezo“ in „Lehrerbund“, naj se poviša udnina na 4 K.

c) Vsak član društva, ki izostane od društvenega zborov, iz kateregakoli vzroka — razen bolezni — plača od prebitka, ki mu je ostal zaradi tega, ker se ni udeležil zborov, eno krono v društveno blagajnico.

Končno se je rešilo še par vprašanj iz vprašalne škrinjice ter določila za prihodnje zborov. prva nedelja meseca januarja prihodnjega leta. —M—

Istra.

Slovensko učiteljsko društvo za koprski okraj je imelo 5. t. m. izredni občni zbor na Hrpoljah-Kozini. Udeležba ni bila baš ogromna, a za naše razmere vendar še precejšna, ker bilo nas je 22, med temi 7 tovarišic, kar se je do sedaj le redkokdaj dogodilo. Oprostiti moramo marsikomu, ker se ni udeležil tega zborovanja; prejšnji dan je bilo jako neugodno vreme, vendar jih je mnogo, ki se jim ne more oprostiti in to posebno onim, ki z desetim korakom že stopijo v železniški voz. Tovarišice in tovariši, malomarnost nas ne bo rešila, pač pa nas bo rešilo vztrajno delo. In ravno občni zbori so zato, da nas poživijo in okrepe za zopetno vztrajno delo.

Iz poročila tovariša predsednika smo spoznali, koliko dela in truda je bilo potreba, preden se je prišlo do tega, da je deželni odbor predložil deželnemu zboru načrt zakona, s katerim se nam vsaj nekoliko izboljša naše bedno stanje. Deželni zbor je ta načrt nekoliko premenjen odobril, a s tem nam ni še nič pomagano, ker potrjeni načrt leži še sedaj pri deželnem odboru v Poreču. Ako sami ne bomo poskrbeli, da bo ta načrt malo hitreje popotoval od urada do urada, ne bo še dolgo, dolgo zadobil najvišjega potrdila. Zato smo določili, da se pošlje v kratkem času deputacija obstoječa iz zastopnikov učiteljskih društev, k c. kr. namestniku. Mi smo že izvolili našega zastopnika, a odboru je naloženo, naj pozove še druga društva.

Navzoči delegat, ki je bil pri skupščini naše dične „Zaveze“ v Radovljici, nam je podal kratko poročilo o tej skupščini, ker je bila natanko popisana v „Učit. Tovarišu“. Izvolili smo odsek za izvenšolsko delovanje, ki bo imel mnogo opravila. Posebno mu bo naloga, da bo skrbel, da se bodo obdržali roditeljski shodi po vseh šolskih občinah. K temu nam je podal svoja pojasnila tudi tovariš predsednik in nam je povedal, da je on že imel roditeljski shod 1. t. m. v občini, kjer slušbuje. Udeležba je bila naravnost ogromna, in ljudstvo je z vso pažljivostjo poslušalo govornike ter pokazalo željo, naj se večkrat obdržuje take poučne shode. Naše ljudstvo je dovzetno za pouk in samo spozna, da mu je potreba še v marsičem pouka, ker bilo je vzgojeno še v onem času, ko so bile ljudske šole v Istri prav na redko sejane.

Delegat, ki nas je zastopal pri dunajski skupščini, nam je podal tudi le kratko poročilo, ker natančno smo brali v „Učit. Tovarišu“. Povedal nam je tudi svoje mnenje, da ta shod ne bo imel hipnega uspeha, a narejen je prvi korak, in če bomo vztrajni na zapričetem potu, pridemo prav gotovo tudi do polvoljnega uspeha.

Naša zastarela pravila od l. 1885. smo tudi predelali in popravili, upamo, da v korist napredku in društvu.

Tako nam je le prehitro pošel čas, zaradi česar smo morali odložiti referat o lepopisju v ljudski šoli na prihodnje zborovanje.

Žal nam je bilo, da so morali nekateri tovariši odriniti že ob 3. uri, ker kasneje nimajo več železniške zveze. Drugi smo ostali skupaj še do 6. ure. Bili smo res med seboj prave tova-

rišice in pravi tovariši ter se tudi zabavali kot ena sama družina. Nazadnje smo še navzoči sklenili, da je vse slovensko učiteljstvo v Istri eno posestrimstvo in pobratimstvo in kdor se ni držal tega sklepa je plačal kronico za „Učiteljski konvikt“. Tovariš predsednik je nabral v ta namen 8 K 70 h.

Dan je bil v vsakem oziru krasen, in upamo, da ne bo brezuspešen, zato pa kličemo odboru: O prvi ugodni priliki poskrbite zopet za izredni občni zbor. V Istri nimamo redno vsako leto uradnih okrajnih skupščin in če ne bo skrbelo društvo, da se večkrat snidemo, se ne bomo niti poznali. Malomarnostem pa kličemo: Stopite tudi vi v naš krog in spoznate kmalu, da vam ne bo žal.

Književnost in umetnost.

Zvonček priobčuje v zadnji letošnji številki to-le izbrano vsebino: 1. Dve smrti. Fr. Ločniškar. Pesem. — 2. Janko. Vilko M. Povest. — 3. Zimski večer. Zorislav. Pesem. — 4. Križi in težave iz mojih dijaških let. Fr. Rojce. Povest. — 5. Marjetica. Avgustin Šabec. Poučni spis. — 6. Rojstvo Gospodovo. Podoba v barvotisku. — 7. Najljubše darilo. Ivo Trošt. Povest z dvema podobama. — 8. Kako moramo jesti sadje. J. K. Poučni spis. — 9. Hudi Janko. Ivo Danič. Pesem. — 10. Pouk in zabava. Solze. Iv. Kiferle. Uglasbena pesem. — Rešitev. — Ob sklepu osmega letnika.

Domačega ognjišča prijavlja v 11. let. številki to vsebino: 1. Andrej Rapè: Tam gori... — 2. N.: Proti žganju. — 3. Ferdo Plemič: Več solnce! — 4. Andrej Rapè: Roditeljski večer. — 5. Rudolf Hrovat: O vzgoji otrok v predšolski dobi. — 6. Dopisi. — 7. Drobline. — „Naš List“, ki se tudi sicer večkrat in odločno zavzema za učiteljstvo, piše o „Domačem ognjišču“: „Domače ognjišče“ prinaša jako zanimive, koristne, aktualne članke o vzgoji otrok, njihovih hibah in čednostih, zlasti pa o zmotah in napakah staršev in slabih vzgojevalcev; končno prinaša dopise o delovanju učiteljstva in odgojevalcev, povesti in zanimive drobtine iz vsega sveta. Malo imamo toli potrebnih in koristnih slovenskih časopisov kakor je ta. Kdor ljubi mladino, kdor ve, da leži v srcu in dušah slovenskih otrok bodočnost našega naroda, tisti bo rad naročil in čital ta mesečnik, ki je poln plemenitih idej in koristonosnih iniciativ! Naj bi se razširil ta lepi, blagi list v vse slovenske hiše! Naj bi ga čitali in ubogali starši, potem nam napoči lepša bodočnost. — Da, to so resnične besede!

Ilustrovani narodni koledar. 1908. Uredil prof. dr. Ant. Dolar. L. XIX. — V Celju je izšel ta koledar, ki se odlikuje po bogati vsebini in krasni opremljenosti. Prinaša tudi življenjepis Strmškov, ki ga je spisal tov. Mih. Levstik. Življenjepis je pisan s srcem in ljubeznijo. — Koledar stane samo 2 K, a se ga lahko dene v vsak salon.

Anton Foerster, slavni slovenski skladatelj, praznuje dne 20. t. m. svojo sedemdesetletnico. Zaslužnemu umetniku naše čestitke!

Politiški pregled.

* Prof. Masaryk. Veliki politički dogodek preteklega tedna je govor prof. Masaryka za obrambo učiteljske svobode in svobode učenja na vseučiliščih, svobode vede in vere in svobode vesti in prepričanja. Komaj je dobil Masaryk besedo, se je zbralo okolo njega nad 300 poslušalcev, med njimi so bili tudi glavarji klerikalcev. Govornik je dejal, da se je z raznih strani hotelo vplivati nanj, naj bi umaknil takozvanim državnim neobhodnostim na ljubo svoj predlog. On ni tega storil, ker bi to bil velik pogrešek, ako bi se ljudski parlament izogibal temeljnemu vprašanju kulturnega in duševnega življenja. Nedavno je posl. Renner izrazil potrebo kulturne politike. Tu je prilika za to politiko. — Stvar, za katero nam gre, je Luegerjeva zahteva po pridobitvi vseučilišč. S tem je Lueger izrazil to, kar zahteva njegov sistem: pokatoličiti vseučilišča je proglasil za nalogo in verstvo za pogoj prave znanstvenosti. To je glavna stvar. Obdolžil je nadalje vseučilišča, da širijo prevratne ideje itd., kar so zastopniki vseučilišč že sami zavrnil. Govornik

* Prvi roditeljski sestanek se vrši 15. dec. ob 2. popoldne v Čadramljah. Predaval bo tamkajšnji nadučitelj tov. Brumen:

a) O potrebi in koristi sestankov roditeljev z učiteljstvom in

b) O napakah pri vzgoji v domači hiši pred in med šolsko dobo.